

CZU 025:027.7(478-2)

INFORMAȚIA ȘI ROLUL ACESTEIA ÎN DEZVOLTAREA COLECȚIILOR BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE A USARB

INFORMATION AND ITS ROLE IN THE DEVELOPMENT OF THE COLLECTIONS
OF THE SCIENTIFIC LIBRARY OF USARB

Elena CRISTIAN¹ [ORCID: 0000-0002-6365-7013]

Abstract: *The article focuses on examining information and analyzing the sources, data, and evidence used in the collection development process of the Scientific Library of USARB. It also reviews research tools, collection assessment methods, the use of concrete information, and the technological changes that contribute to the advancement of library collections.*

Keywords: *collection development, information, communication, access to information, research tools, documents, acquisitions*

Informația este o comunicare, un mesaj care conține elemente noi, privind caracterizarea unei anumite situații, fenomen, fapt, proces etc., în scopul declanșării diverselor acțiuni. Informația este, în esență, materia primă și busola strategică a procesului de dezvoltare a colecțiilor unei biblioteci. Nu se referă doar la conținutul cărților achiziționate, ci la întregul spectru de date necesare pentru a lua decizii corecte de achiziție, casare și preservare. Informația este un instrument de cercetare esențial în dezvoltarea colecțiilor, deoarece acționează ca un fenomen care reflectă legăturile obiective dintre bibliotecă și mediul său înconjurător (comunitatea, piața editorială, tendințele academice etc.). Rolul informației este de a oferi cunoștințe, lămuriri și fapte care ajută la înțelegerea și la luarea deciziilor, formarea opiniilor.

Scopul major al bibliotecilor și centrelor de informare și documentare este cel de a susține dezvoltarea cunoașterii, prin punerea la dispoziția utilizatorilor a colecțiilor de documente din care aceștia își selectează informațiile necesare. În acest fel, se îndeplinește obiectivul principal pe care îl are bibliotecă: acela de a asigura utilizatorilor accesul la informații. Constituirea colecției într-o bibliotecă este o problemă extrem de complexă. Rolul bibliotecii nu este acela de a achiziționa la întâmplare un anumit număr de cărți și alte documente, ci trebuie să ofere exact acele documente care conțin informațiile necesare utilizatorului. Informația este punctul de plecare în ceea ce privește constituirea colecției de bibliotecă.

Informația, ca instrument de cercetare în Bibliotecă (în dezvoltarea colecțiilor), se manifestă prin câteva procese cheie:

- Cercetarea, prospectarea pieții editoriale - informațiile despre noile apariții, prețuri, recenzii și tendințele de publicare, consultarea ofertelor de la târgurile, prezentările de carte (de ex., o creștere a cererilor privind cărțile despre Inteligența Artificială, tehnologiile moderne de comunicare, managementul inovațiilor etc.) permit bibliotecarului să completeze colecțiile cu diverse

categorii de documente, să anticipeze cererea și să ia decizii de achiziție documentată.

- Cercetarea cererii utilizatorilor - datele statistice (informațiile) privind circulația documentelor, solicitările de împrumut, dotarea lectoratelor, frecvența accesării resurselor electronice oferă o imagine clară a ceea ce este necesar. Aceste informații permit identificarea lacunelor în colecție.

Analiza propunerilor informaționale ale utilizatorilor pentru achizițiile solicitate prin Formularul online *Propuneri pentru achiziție* <http://www.libruniv.usarb.md/index.php/ro/servicii/propuneri-achizitie>

Cercetarea bibliografiilor curriculumurilor universitare, planurile și temele de cercetare științifică; programele de studii în vederea asigurării că resursele achiziționate sunt relevante și aliniate cu obiectivele instituționale.

Identificarea și selectarea resurselor bibliografice, completarea curentă și retrospectivă a colecțiilor bibliotecii în conformitate cu procesul educațional și de cercetare al USARB.

Elaborarea Politicii de Dezvoltare a Colecțiilor - informațiile despre misiunea, viziunea, obiectivele instituției (procesul didactico-științific universitar, programe de licență, master, doctorat, postdoctorat, proiecte de cercetare, formare, inovare) sunt integrate în documentul strategic al politicii de achiziții, asigurând relevanța pe termen lung.

Utilizarea informațiilor concrete în contextul dezvoltării colecțiilor de bibliotecă înseamnă reflectarea necesităților informaționale ale comunității universitare. Informația acționează ca o oglindă a realității bibliotecare, reflectând:

- Comunicarea, asocierea cu utilizatorii (cererea) - datele despre nevoile nesatisfăcute (cereri pentru titluri care sunt lipsă în colecție) sau despre excesul de cerere pentru un anumit domeniu care subliniază legătura directă dintre calitatea colecției și așteptările publicului.
- Asocierea cu piața în achiziții (Oferta) - informațiile despre dinamica pieței editoriale, fluctuațiile prețurilor sau apariția unor noi formate (e-books, baze de date) influențează metodele de achiziție, structura bugetului, contractele.
- Asocierea cu mediul tehnologic - informațiile despre tendințele tehnologice (de ex., cataloage partajate, software de gestionare a colecțiilor, programe de digitalizare) determină modalitatea în care colecțiile sunt stocate, accesate și păstrate.

Informația permite evaluarea continuă a calității și utilității colecției:

- Măsurători și indicatorii de performanță sunt instrumente esențiale folosite pentru a evalua și monitoriza atingerea obiectivelor specifice. Măsurătorii și indicatorii de performanță se bazează pe informații precum acces liber, rata de circulație, rata de înnoire a colecției, servesc ca etaloane de măsură pentru a evalua viabilitatea și oferă date obiective privind succesul strategiei de dezvoltare, și pentru a verifica dacă se ating rezultatele dorite. http://www.libruniv.usarb.md/images/pdf/rapoarte_statistice/Masuratori_si_indicatori_2024.pdf
- Dezvoltarea echilibrată - informațiile despre colecție sunt un obiectiv strategic esențial și presupune o creștere armonioasă și proporțională a fondului de documente, astfel încât să se asigure acoperirea completă

și adecvată a tuturor domeniilor relevante pentru misiunea și profilul utilizatorilor bibliotecii.

- **Prezervarea și casarea** - datele despre starea fizică a documentelor, comunicarea lor, furnizează informațiile necesare pentru deciziile de păstrare, deselectare sau casare.

În societatea bazată pe cunoaștere, informația ajută biblioteca să se adapteze la schimbările tehnologice:

- **Migrarea la Digital** - informațiile despre tendințele de publicare electronică și cererile pentru acces remote (acces la distanță) ghidează biblioteca spre achiziția de resurse electronice, abonamente la baze de date, dezvoltarea Bibliotecii Digitale, esențiale pentru cercetarea modernă, care să susțină tendințele și metodologiile de cercetare inovațională.
- **Asigurarea Accesului** - informațiile despre furnizarea de servicii și produse informaționale moderne de înaltă calitate sunt cruciale pentru a asigura o dezvoltare sustenabilă efectiv accesibilă utilizatorilor.

Astăzi utilizatorii Bibliotecii Științifice a USARB au acces la o gamă largă de servicii electronice și o multitudine de posibilități și mijloace de căutare și regăsire a informației științifice.

Misiunea Bibliotecii Științifice a USARB este de a contribui la dezvoltarea învățământului universitar prin satisfacerea deplină a necesităților informaționale complexe ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și altor categorii de utilizatori, inspirând descoperirea intelectuală și de învățare prin formarea culturii informației.

Colecțiile Bibliotecii Științifice a USARB constituie un adevărat tezaur științific, didactic, informațional care se extind în corespundere cu programul procesului de învățământ, planurile de studii și interesele utilizatorilor. Colecția Bibliotecii Științifice a USARB, la 01.01.2025, constituie 1 009 799 u.m. în 321 302 titluri, 57 limbi.

Colecția Bibliotecii Științifice a USARB are o serie de caracteristici: este dinamică, iar activitatea de dezvoltare a colecțiilor este într-un continuu proces de înnoire, se achiziționează noi resurse informaționale, dar se și casează, anual, documente care nu mai corespund din punct de vedere al conținutului sau al gradului de uzură fizică și materială, are o destinație precisă, or este constituită pentru cercetători, cadre didactice, studenți, elevi etc. ai USARB, fiind structurată în Colecția principală (depozit) (51%); Colecțiile de bază (de circulație) (46%), inclusiv: Colecții particulare, Colecții naționale și internaționale integrate în structura BȘ a USARB; Colecții speciale (3%).

Politica de dezvoltare a colecțiilor BȘ USARB pune un accent major pe susținerea sarcinii fundamentale de constituire, dezvoltarea colecțiilor (completarea, reînnoirea), în raport cu cerințele procesului de învățământ și cercetare, precum și casarea documentelor care nu mai pot fi utilizate din cauza uzurii lor materiale sau a obsolescenței informației pe care o conțin. PDC este concepută pentru luarea deciziilor cu privire la depistarea, selecția, achiziția (documente tipărite și electronice), fiind condiționată de planurile de învățământ ale facultăților și cercetarea științifică USARB.

În esență, susținem că informația permite bibliotecii să își dezvolte colecțiile nu pe baza intuiției, ci pe baza unei analize obiective și sistematice a mediului în care funcționează. Informația transformă dezvoltarea colecțiilor dintr-un simplu act de cumpărare într-un proces complex de cercetare și management strategic.

Referințe bibliografice:

1. *Accesul la informația de interes public în instituțiile infodocumentare din Republica Moldova.* Online. Disponibil: <https://social.studiamsu.md/wp-content/uploads/2010/01/06.-p.62-66.pdf> [acesat 2025-07-10].
2. *Informare și documentare, activitate științifică și profesională.* Online. Disponibil: <https://bibnat.ro/wp-content/uploads/2024/03/Informare-si-documentare-Vol-III.pdf> [acesat 2025-09-21].
3. *Managementul dezvoltării colecțiilor.* Online. Disponibil: <https://www.bcub.ro/wp-content/uploads/2024/06/Managementul-dezvoltarii-colectiilor.pdf> [acesat 2025-09-21].
4. *Politica de dezvoltare a colecțiilor BȘ USARB.* Online. Disponibil: http://libruniv.usarb.md/images/pdf/strategii_politici/Politica_DC-USARB.pdf [acesat 2025-09-30].